

Bohoslužby v Zábřehu 2.března 2014

Mt 6,24-34

Milé sestry, milí bratři, naše Klárka řešila svého času velký problém. Když šla do hudebky, měla starost, jestli tam budu pro ni včas, jestli tam budu, když vykoukne ze třídy a tak podobně. Prostě ji dělalo starost, jestli někde najednou nebude sama, jestli na ni nezapomeneme. Možná jsme to kdysi prožívali podobně. Byli jsme malí, ale měli veliké starosti. Až s přibývajícímí léty pak člověk poznává, že ty velestarosti už tak velké nejsou a naopak rostou ty, co se zdály být nepatrné. A pak jednoho dne dospějeme do bodu, kdy se při pohledu zpět jen pousmějeme a řekneme si, že takové starosti bychom chtěli mít. Vždyť co jsme tenkrát mohli tušit o splácení půjček, hledání zaměstnání, shánění toho nejlepšího jídla, nefungujícím internetu, rozbitém autě či krachujícím manželství? A když se něco porouchalo? Byl zde tatínek, maminka nebo dědeček s babičkou a vše uvedli do pořádku, spravili, vyřešili. A bylo po starostech.

Nějaké starosti má každý. I ten, kdo si říká, že vede bezstarostný život. Mít starosti není samo o sobě nic zlého. Bylo by naivní se domnívat, že se člověku zdaleka vyhnou, jen proto, že třeba patří Bohu. Vždyť mít starost znamená nenechávat věci jen tak plynout, ale řešit je. Je to aktivní vstupování do hledání cesty, jak se vypořádat s nastalým problémem. Problémy v našem světě zkrátka přicházejí a je třeba se s nimi vypořádat. V této oblasti nejsme jiní než naše okolí, než lidé nevěřící. Nicméně slova Pána Ježíše ukazují, že hned od prvního kroku k nalezení řešení na tom může být jinak. Je běžné mít starosti kolem mnoha oblastí svého života, avšak to neznamená, že se jimi člověk musí nechat zcela pohltnout. Pozornost v této věci obrací Ježíš k celkovému vnímání hodnot v lidském životě. Velice záleží na tom, co bereme jako tu věc nejdůležitější, jako pevný bod, kolem kterého se život točí, o který se opírá. Z něj pak vychází, co a jak vlastně chceme řešit, s čím se děláme starosti.

Dříve než své posluchače Ježíš vyzve, aby si nedělali starosti, mluví o službě dvěma pánům. To je věc, ze které pak vychází i pohled na různé starosti lidského života. Je třeba si umět odpovědět na otázku, komu či čemu chceme sloužit a proč. Je totiž možné, že ne vždy si člověk uvědomí, jak to s jeho službou vlastně je, že mnohdy slouží něčemu, o čem ani nemá potuchy. Jak je to možné? Právě proto, že si nechá možnost, aby sloužil dvěma různým pánům. To se děje zpravidla ve chvíli, kdy nechce cele sloužit Bohu, kdy si nechává člověk prostor, který mu neodevzdá, ve kterém se chce řídit podle vlastních úvah, nade vše vyzvedne své myšlenky a své síly, když si řekne, že zde přeci sám nejlépe ví, co má dělat.

Tato Ježíšova slova jsou součástí kázání na hoře. To znamená, že patří ke slovům, kterými Ježíš prohlubuje, případně uvádí na správnou míru, mnohé oblasti lidského života, které se řídily Božím zákonem. Jenže právě v tom může být potíž nového života. Jestliže se věci řídí Božím zákonem, pak to může vyvolat dojem, že stačí naplnit požadavek litery tohoto zákona a tím to končí. Není z toho příliš jasné, že lidský život je tomuto zákonu podřízen jako celek, nikoliv jen ve svých vnějších projevech. Nelze oddělit od sebe náboženskou složku života, tedy povinnosti vůči Bohu a bližním a osobní život, tedy jakýsi volný čas. Moc tu neplatí pravidlo, myslí si co chceš, hlavně že konáš dobro. Důraz Ježíšova kázání na hoře je položen na průnik Božího zákona do nitra lidského života, do skutečně každé oblasti jeho činnosti. Jen tehdy se totiž může naplno projevit síla Boží milosti. Nesmíme zapomínat, že v celém Zákoně a následně Ježíšově díle, jde o cestu návratu. Člověk se vrací do Boží náruče, spěje zpět do jeho blízkosti. Tato cesta návratu je možná ale jen tak, že se obnoví pouto, kterým byl Bůh s člověkem svázán. Toto pouto je pouto víry. Když si člověk mohl vybrat mezi dobrem a zlem, vybral si zlo, i když vlastně netušil, že si vybírá zlo. Ta možnost volby totiž takto před něj postavena nebyla. Nabídka, kterou dostal, zněla, zda chce znát dobré i zlé. Že to znamená rozejít se s cestou Hospodinovou v tom nezaznělo. Stejně jako to nezaznívá dnes, když je před člověka položena volba, zda chce znát či konat dobré nebo zlé.

Obdobně jako v ráji, i dnes je zde nenápadná nabídka, na první pohled zcela nevinná, ale ve svém důsledku zničující, protože znovu staví bariéru mezi člověkem a Hospodinem. Má dnes mnoho podob a tak se nedá tak jednoduše konkretizovat, jako u Adama s Evou v ráji, zpravidla ale s sebou nese oslabení Boží moci v lidském životě, vzetí určitých kompetencí nad svým životem z Božích rukou a následná touha po jejich samostatné správě. To se může týkat naprostých banalit, jako je hledání toho, jak naplnit svůj čas, až k vážným otázkám života a jeho zakotvení. Je to taková touha být s Bohem, to ano, ale spíš ho jen navštěvovat, než se k němu nastěhovat. Je to nedobře pojatá svoboda, která místo položení se na pevný základ chce být od tohoto základu spíše svobodná. Chce si nechat svůj prostor nezávislý na Bohu. Jenže pokud je část lidského života nezávislá na Bohu, stává se nutně závislou na tom druhém, na vládci temnoty. Život se tak dostává do rozpolcenosti, aniž to člověk nějak plánuje. Žije v domněnání, že vše je v pořádku, má svůj život ve svých rukou a tam, kde je to třeba se opírá o moc Boží. Je to dobrá taktika toho zlého, který pod rouškou svobody získává člověka do své moci. A ten pak slouží dvěma pánům, přičemž to ani netuší. Proto nás Ježíš varuje nejen před mamonem, ale i před tím, aby se nám mnohé starosti nestaly hlavní náplní života.

Je zřejmé, že před některými věcmi se nedají zavírat oči, nedají se odložit, že jejich řešení počká. Pokud má člověk rodinu, musí ji z něčeho živit. Sám také mnoho věcí potřebuje. A právě na těchto otázkách se může ukazovat lidské mínění o Bohu. Všimáte si, jak často se nám ten zlý snaží namluvit, že Boha tím přece nebudeme zatěžovat, zvládneme to sami. Máme na to přeci vše potřebné. Jakoby Bůh byl ten, komu je třeba sloužit, ale od koho se rozhodně nedá nic očekávat. Všimněme si té ne příliš nápadné podobnosti se slovy hada v ráji. Co vlastně ta

slova říkají? Bůh je ten, který zakazuje, omezuje. Pokud chcete něčeho dosáhnout, musíte ho obejít, protože on vám to upírá. Stejně to zní často i dnes. Jsi křesťan, pak nemůžeš to a to a taky tohle. Pokud něco chceš mimo zbožné věci, musíš si poradit sám. Jenže poradit si sám znamená spolehnout na toho zlého, na svůdce z Božích cest. Proto nám zaznívá slovo, které ukazuje skutečnou hloubku Božího záměru s člověkem. Nač se trápit pokrmem či oděvem, zítřejším dnem? Vždyť se stačí podívat kolem sebe. Bůh odívá polní kvítí, dává pokrm nebeskému ptactvu. Je možné, že by člověka, za kterého posílá na kříž svého syna, z této péče vynechal? Že by se nepostaral mnohem víc o ty, na kterých mu záleží více než na polním kvítí a ptactvu? Smíme věřit, že se postará. A pokud se mu cele odevzdáme, pokud mu ve své víře dáme tento prostor, tak jej naplní.

Důležitou poznámkou dnešních Ježíšových slov je zaměření pozornosti k Božímu království. Pro zakotvení lidského života je to hodně důležité. Soustředění se na pozemské věci, na problémy s oděvem, pokrmem a podobně, to bude působit vždycky neklid. A bude to člověku ubírat síly, aby se věnoval tomu skutečně potřebnému. Upnutí pozornosti k hledání Božího království je také cesta pokoje pro lidský život. Takto totiž člověk poznává, že jsou věci důležitější, než pokrm, oděv, najít práci, sehnat bydlení a podobně. Vyřešení těchto starostí na chvíli potěší, ale skutečnou náplň lidskému životu nedá. Přidělá spíše mnoho dalších starostí. Proto se tolik netrapme takovýmito záležitostmi, protože jsou v rukou Božích. Bůh není hloupý a ví, co všechno potřebujeme pro náš život. Vždyť jej stvořil a každý den dělá vše proto, aby jej zajistil v jeho základních potřebách. Čím bychom se měli skutečně trápit, co by nám nemělo dát spát, to je nalezení Božího království. Nejen pro naše životy, ale i pro lidi kolem nás.

Tato část Ježíšova kázání na hoře se tak stává pozváním k odvaze. Nebojme se toho, co bude přicházet. Nebojme se i každou maličkost předkládat Bohu. Rozhodně ho tím neobtěžujeme. A nebojme se nechat ho působit skutečně v každé oblasti našeho života. Možná pak budeme dost překvapeni, jaké věci dokáže konat. Bůh přeci není jen předmět naší úcty, tedy v tom smyslu, že není to postavička, o které jsme se naučili, že ji holt musíme nějak uctít, protože to tak prostě dělaly generace před námi. To by spíš vypadalo, že je to nějaká zatěžující a zároveň prázdná tradice. Bůh je ale stále živý a úcta k němu není převzatou povinností, ale radostnou možností. Je úžasné, že smíme sloužit právě jemu a k životu nám stačí sloužit opravdu jen jemu. Vždyť on ví o našich životech, ví o našich potřebách a když mu dáme prostor, tak je dokáže naplnit. Díky této milosti, nemusíme trávit všechny čas řešením našich základních potřeb, ale smíme hledat jeho tvář a poznávat, jak jeho slovem dát svobodu jeho stvoření.

Pane Ježíši, v tobě poznáváme milost a laskavou péči tvého Otce. Poznáváme, že i kdybychom za pozemskými věcmi běhali od svítání do soumraku, nenaplníme je tak dokonale, jako to umí tvá ruka. Proto nám pomoz najít v sobě dostatek odvahy a sil, abychom vše v našich životech svěřili jen tobě.

Neděle 2.března 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Pátek, 25 Duben 2014 09:47 - Aktualizováno Pátek, 25 Duben 2014 09:48

Amen.